

Mottagare

Tekniska nämnden

Upphandling av - Konsulter hydrologi och hydrogeologi

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att upphandla konsulter hydrologi och hydrogeologi enligt förvaltningens beskrivning.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Genomförandebeslut för nytt ramavtal TN 2025/2327 konsulter hydrologi och hydrogeologi som ersätter det nuvarande ramavtalet TN 2020/1550, vilket löper ut den 31 maj 2026.

Bakgrunden är att Region Gotlands VA- och avfallsavdelning står inför ett omfattande arbete med att utveckla och säkerställa befintliga råvattentäkter genom att uppdatera tillstånd, rådighet och vattenskyddsområden i enlighet med gällande lagstiftning. Flera vattenskyddsområden är äldre och i behov av revidering för att motsvara dagens krav. VA- och avfallsavdelningen har prioriterat vilka täkter som ska åtgärdas och arbetar strukturerat utifrån denna prioritering. Processerna är tidskrävande och innefattar bland annat tillståndsprövningar, förstudier, provpumpningar, samråd och vid behov miljökonsekvensbeskrivningar. För att effektivisera genomförandet och möjliggöra att flera projekt drivs parallellt används ramavtalade konsulter inom hydrologi, hydrogeologi och jurister inom miljö rätt. Detta arbetssätt är avgörande för att upprätthålla framdrift i de långvariga processerna och säkerställa kontinuitet i projekten. Det nuvarande ramavtalet har fungerat väl och möjliggjort ett flexibelt och effektivt arbetssätt.

Mot denna bakgrund finns ett behov av att upphandla ett nytt ramavtal som fortsatt stödjer arbetet. Det nya avtalet föreslås omfatta motsvarande konsulttjänster samt även inkludera fältundersökningar och riskbedömningar kopplade till nedlagda deponier som kan påverka vattentäkter.

Ärendebeskrivning

Region Gotlands VA- och avfallsavdelning har idag råvattentäkter där det sker och historiskt har skett vattenuttag som saknar tillstånd för vattenuttag från mark- och miljödomstolen. Det kan också saknas rådighet och vattenskyddsområde för råvattentäkten. Vissa vattenskyddsområden är äldre än Miljöbalken 1999 och är i behov av revidering.

Vattendirektivets miljömål är att alla vatten ska nå god status senast 2027. Det innebär att det ska finnas erforderligt skydd för allmänna vattentäkter, i praktiken betyder det att vattentäkt ska ha ett vattenskyddsområde, rådighet och tillstånd. VA och avfallsavdelningen har tidigare utrett vilka täkter som behöver åtgärder och prioriterad ordning för åtgärder.

Enheten projektering och utveckling VA verk arbetar för att få tillstånd, rådighet och vattenskydd enligt prioritering. Med hjälp av ramavtalade konsulter och effektiviserat arbetssätt kan fler projekt drivas parallellt för att säkra Region Gotlands råvattentäkter samt utreda och inrätta nya vattentäkter. När ansökan för vattentillstånd är lämnad till mark- och miljödomstol är det generellt en lång handläggningstid. Under den perioden startar förstudie, provpumpning, samråd och vid behov miljökonsekvensbeskrivning för nästa prioriterade täkt.

Även med stöd av specialister och effektivare arbetssätt kommer Region Gotlands VA- och avfallsavdelning inte hinna med att ha vattenskyddsområden, rådighet samt tillstånd för de allmänna täkterna innan 2027. Utan hjälp av hydrologer, hydrogeologer och jurist inom miljö rätt skulle arbetet ta avsevärt längre tid.

Idag har Region Gotlands VA- och avfallsavdelning ramavtal för konsulttjänster hydrologi och hydrogeologi TN 2020/1550. Det är ett tvåårigt avtal med möjlighet till förlängning med 1+1 år. Avtal har förlängts till dess maximala längd på fyra år och går nu ut 2026-05-31.

Det fungerar väldigt bra att ha ett konsultbolag på längre ramavtal då de kan driva flera parallella projekt vid ojämn arbetsbelastning på grund av projektens långa ledtider, såsom domstolsprövningar och provpumpningar. Utredningar och tillståndprocess för nya råvattentäkter är en flerårig process och att kunna nyttja samma konsult under hela processen är väldigt gynnsamt.

I ramavtalet kommer även tjänster för fältundersökningar och riskbedömningar för nedlagda deponier vars lakvatten kan påverka vattentäkter att ingå.

Ramavtal kommer att tecknas med två leverantörer i rangordning.

Krav på upphandlingsföremål och mål

Anbud har kvalificeringskrav på erbjudna konsulter i anbud, när anbudslämnare inte kvalificeringskrav diskvalificeras anbudet. Urval sker med kombination av pris och kvalitet. Anbudsutvärdering viktas med 55% på pris och 45% på kvalitet på tjänsten.

Marknadsanalys

Flertal konsultbolag kontakter idag Region Gotland och söker arbete då det är hög konkurrens om uppdrag. Bör vara en god tidpunkt att teckna avtal då flertal företag är intresserade av mer uppdrag. Under till exempel

provpumpningar behöver fältarbetande konsult vara på plats på Gotland under flertal dagar. Det kan leda till färre anbudsgivare då det är färre företag som är verksamma på Gotland.

Organisation

Avtalsägare är Region Gotlands VA- och avfallsavdelning.

Inköpsråd består av medarbetare från flera berörda enheter på teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Extern upphandlare leder upphandlingen.

Tidplan

Annonsering Q2 2026 med målet att tilldelning av två rangordnade leverantörer sker Q3 2026. Avtalslängd är satt till sex år med möjlighet till förlängning 1+1 år.

Budget/ekonomi

Ramavtalets storlek är 26 000 000 kronor med en takvolym på 32 000 000 kronor. Varje projekt avropas med rörligt arvode mot budget där nedlagd tid ska specificeras i dagbok. Arbetet med Region Gotlands nuvarande vattentäkter är budgeterat i mål- och budgetskrivelsen.

Uppföljning

Projektrapportering sker löpande under samtliga projekt.

Årliga budgetavstämningar för ramavtalets helhet.

Bedömning

Konsekvensanalys

Barn- och genusperspektiv – Tillgång till dricksvatten är en förutsättning för liv. För att ge möjligheten till att leva, verka och bo på Gotland för framtidens generation behöver vattentillgången säkras.

Landsbygdsperspektiv – Flertal vattentäkter försörjer VA-verksamhetsområden i glesbygden. Viktigt att de får korrekt skydd för fortsatt försörjning. För fortsatt utveckling av landsbygden kan det behövas nya råvattentäkter för att försörja med dricksvatten.

Ekonomisk konsekvensanalys – De samhällsekonomiska kostnaderna för kontaminerad vattentäkt är enorma. Därav är det av yttersta vikt att vattenskyddsområden finns på plats.

Miljö- och klimatperspektiv – Med förändrat klimat är det ytterst viktigt att arbetet med att säkra Region Gotlands befintliga råvattentäkter så att VA-kollektivet har fortsatt tillgång till livsmedelgodkänt dricksvatten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-04
Bilaga - Upphandling av konsulter hydrologi och hydrogeologi

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth
Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör